

Fokusåtgärder i färdplanerna

Fokusåtgärder är åtgärder ur målens olika färdplaner som målansvarig samt arbetsgruppen bakom valt att lyfta. Åtgärderna kan vara helt nya, men också pågående eller avklarade. För fullständiga färdplaner för målen, besök barkraft.ax/fardplaner.

Färdplanerna uppdaterades den 31 december 2023.

Strategiskt utvecklingsmål 1 / välmående

Barn och ungas hälsa och välmående

Ålands landskapsregerings projekt "Barn och ungas hälsa och välmående" startade i slutet av år 2023 med målet att ringa in insatser och åtgärder som kan stödja barn och ungdomar mående samt att analysera vilka behov som finns inom verksamheterna för olika riktade insatser.

Projektets första fas omfattade sammanställning av statistik, genomgång av tidigare rapporter och studier, kartläggning av aktiva aktörer, bedömning av eventuella förändringsbehov och genomgång av evidensbaserade metoder utanför Åland. Den andra fasen som löper till slutet av år 2025 handlar om att erbjuda kunskapshöjande aktiviteter till berörda yrkesgrupper i första sektorn samt att lägga fram förslag på eventuella ändrade arbetsrutiner. Fas tre av projektet löper parallellt med fas två och kartlägger behovet av ändringar i lagstiftning, organisationsgränser och fördelning av resurser samt om det är aktuellt föreslå åtgärder. Under år 2024 kommer en arbetsgrupp att bildas som fokuserar på skolornas stödinsatser, vid sidan om deras grundläggande utbildningsuppdrag. I arbetsgruppens uppdrag ingår samarbete med externa experter och ordnande av regelbundna höranden. Syftet är bland annat att förbättra skolornas förutsättningar att bemöta barn och unga med NPF-variationer samt barn och unga med olika grader av nedsatt välbefinnande, oavsett anledning.

Hälsa och välmående är grundläggande för att individen ska ha förutsättningar att ta del av utbildning och bildning, delta i sysselsättning och ha förmåga att ta eget ansvar, vilka är tre delmålen inom välmående-målet. Arbetsgruppen inom mål 1 har bland annat lyft vikten av att se individen som en helhet: psykiskt, fysiskt och socialt för att kunna skapa välfungerande stödsystem som ger effekt och ett mervärde för både individen och samhället i stort.

"Barn och ungas hälsa och välmående" pågår fram till år 2026, och kommer att ge värdefullt underlag till hur målet utvecklar arbetet inom den offentliga vård och omsorgen.

Målansvarig Carolina Sandell

lina@sandell.ax / +358 50 5937045

Processledare Ida-Mari Elfving

ida-mari.elfving-gustafsson@regeringen.ax

Strategiskt utvecklingsmål 2 / tillit & delaktighet

Mer kunskap om korruption

Åland är en av regionerna i Svenskfinland där högst andel personlig erfarenhet av korruption förekommer. Mål 2 om tillit och delaktighet har därför under året fokuserat på åtgärden om att öka kunskapen om korruption. Ett kunskapshöjande seminarium med forskarna Fredrik Malmberg och Susanne Wallman Lundåsen arrangerades under våren 2023, där bland annat en paneldebatt med representanter från media, näringslivet och den kommunala sektorn hölls.

Under internationella antikorrupsionsdagen den 9 december lanserades en resurssida om korruption. På sidan finns referat av forskarnas föreläsningar samt länkar till antikorrupsionssidor, listor på artiklar och litteratur om ämnet, information om vad korruption är och vilka riskområden som finns.

Att motverka korruption är en nyckel i arbetet med tillit och Ålands vision om att alla ska blomstra. Mål 2 har valt att fortsätta arbeta aktivt med korruption, det för att ingen direkt arbetar med frågorna på ett riktat och strukturerat sätt utgående från en bred definition av begreppet korruption. Korruption i finländska förhållanden är ett aktuellt forskningsområde vid Åbo Akademi samt att området ingick i rapporten Tillitsstudie för Åland 2022 – Om förtroende, delaktighet och upplevelsen av att blomstra.

Målsvarig Johanna Fogelström-Duns

johanna.fogelstrom@ombudsman.ax / +358 18 25565

Processledare Kristin Mattsson

kristin.mattsson@regeringen.ax

Strategiskt utvecklingsmål 3 / god vattenkvalitet

Samarbete mellan målen för ett framgångsrikt hållbarhetsarbete

Färdplanen för mål 3 (god vattenkvalitet) är inte bara en lista av åtgärder. Färdplanen är en komplex labyrint av möjligheter och utmaningar där många åtgärder har tydliga beröringspunkter till andra mål och involverar ett mångfaldigt team av aktörer. Flertalet åtgärder är pågående sedan många år tillbaka och det kommer i de flesta fall att krävas ytterligare flera år innan de slutgiltigt kan slutföras. Samtidigt som år 2030 närmar sig med stormsteg.

Mål 3 har flera gemensamma åtgärder med mål 4 om biologisk mångfald, mål 5 om attraktionskraft, mål 6 om kraftigt minskad klimatpåverkan och mål 7 om hållbar konsumtion och produktion. Som gemensamma målsättningarna kan nämnas att vi strävar efter att skydda värdefull natur, öka kolsänkorna och främja cirkulära lösningar inom primärnäringsarna och samhället. Ett Åland utan god vattenkvalitet är inte attraktivt!

Mål 3 vill vid tidpunkten för uppdateringen av dess färdplan sätta fokus på behovet av mer strategiskt samarbete mellan målen. Med det menas att lösningarna till de gemensamma utmaningarna inte ligger i enskilda åtgärder eller hos ensamma aktörer, utan det krävs en taktisk strategi för att navigera framåt i denna komplexa utmaning. Det är dags att strukturera och accelerera engagemanget.

Mål 3 är redo att dela insikter från de processarbeten som har genomförts för att säkra en hållbar dricksvattenförsörjning och skapa ett hållbart VA-Åland. Mål 3 önskar att inspirera fler att arbeta processinriktat och på så vis skapa en bättre struktur i hållbarhetsarbetet och samarbetet.

Målsvarig Ann Nedergård

ann.nedergard@vatten.ax / +358 18 328613

Processledare Annica Brink

annica.brink@regeringen.ax

Strategiskt utvecklingsmål 4 / biologisk mångfald

Utökat privat naturskydd

Under år 2023 togs ett frivilligt temporärt skydd av skogsområden fram och inom ramen för detta har hittills knappa 100 hektar skyddats för tio år framåt.

Totalt uppgick Ålands naturreservat per sista december upp till 3567 hektar landareal, vilket är en ökning med 85 hektar mot 2022. Ålands vattenreservat uppgick till 37 741 hektar vilket är en ökning med 1519 hektar från år 2022. Ålands landskapsregering är även anslutet till projektet Biodiversea LIFE IP och arbetar genom dem med att skydda havsområden. Biodiversea LIFE IP utgör Finlands största samarbetsprojekt för att trygga Östersjöns biologiska mångfald. Ökad mängd naturskydd är fortsättningsvis viktigt för att bevara skyddsvärda biotoper och arter.

Målsvarig Kimberly Terry

kimberly.terry@pssry.fi / +358 40 1510538

Processledare David Abrahamsson

david.abrahamsson@regeringen.ax

Strategiskt utvecklingsmål 5 / attraktionskraft

InfoÅland

Projektet InfoÅland har nyligen startat och är i planeringsfasen, projektet har som syfte att samla aktörer som arbetar för inflyttning till Åland. Målet är att InfoÅland ska bli en paraplyorganisation gällande fakta och information för de som vill flytta till och bosätta sig på Åland.

Idag finns ett flertal aktörer som arbetar med inflyttningsfrågor, med InfoÅland vill mål 5 om attraktionskraft samordna dessa aktiviteter på ett bättre sätt. Frågan om en gemensam plattform har diskuterats länge, och det finns också EU-lagstiftning som pekar på att det ska finnas en officiell plattform med information. Detta kopplar också till digitaliseringsagendan för landskapet Åland, att få all korrekt information samlad på ett och samma ställe.

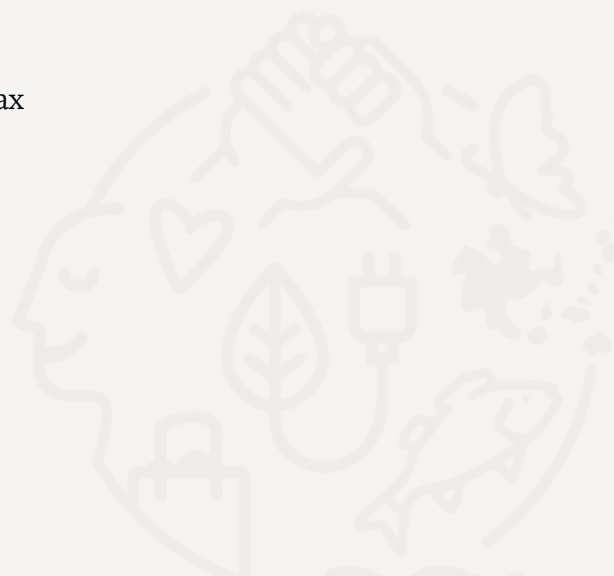
De aktörer som i dagsläget är involverade i projektet är Åland Living, Kompassen och Info Norden.

Målsvarig Johanna Backholm

johanna.backholm@gmail.com / + 358 40 0232907

Processledare Viktoria Olsson och Hanna Saurén

viktoria.olsson@regeringen.ax / hanna.sauren@regeringen.ax

Strategiskt utvecklingsmål 6 / kraftigt minskad klimatpåverkan

Strategi för hållbart byggande på Åland

Ålands landskapsregering fastställde i sitt regeringsprogram för perioden 2019–2023 att byggbranschen är en viktig aktör. Genom att samla branschen och konsumenter avser landskapsregeringen att höja kunskapsnivån om hållbart byggande. Förberedande arbete för att ta fram strategin utfördes inom landskapsregeringen under hela mandatperioden, och i april 2022 tillsattes en arbetsgrupp för framtagande av en strategi. Behovet av strategin har under den senaste tiden förstärkts bland annat på grund av ökade räntenivåer och materialkostnader.

Landskapsregeringen har fastställt de prioriterade fokusområdena och ramarna för strategin för hållbart byggande på Åland. De prioriterade fokusområdena är; energi och klimat, materialanvändning och livscykelanalys, återvinning och cirkulärt byggande samt hälsosamma, hållbara och attraktiva boendemiljöer.

Det offentliga Åland ges särskild prioritet i strategin, men byggbranschen i stort bör vara involverade i framtagandet och även vara en del i strategin. Strategin för hållbart byggande på Åland förväntas bli färdigställd till sommaren år 2024.

Trots att strategin är en åtgärd i färdplanen för mål 6 om kraftigt minskad klimatpåverkan, berör den även fler av Utveckling- och hållbarhetsagendans strategiska utvecklingsmål.

Målsvarig David Karlsson

david.karlsson@el.ax / +358 18 39226

Processledare Stefan Fransman

stefan.fransman@regeringen.ax

Strategiskt utvecklingsmål 7 / hållbar konsumtion och produktion

Utökat återbruk och fler varor till byggretur

Svinryggens deponi och Ålands landskapsregering har tillsammans startat ett samarbete för ett utökat återbruk av möbler och en högre andel av material till byggretur. Ledande aktörer inom området avfallshantering har under de senaste åren hanterat återbruk av material inom Åland och nu finns möjligheter till att utöka tillvaratagandet av det som annars går som avfall och blir till en kostnad för samhället.

Med små investeringar i mellanlagring och logistik kommer en större del av materialflödet kunna tas tillvara och detta som en åtgärd om minskad mängd avfall i färdplanen för mål 7 om hållbar konsumtion.

Åtgärden kopplar an till delmålen om 7.1 mängden avfall som uppkommer på Åland har minskat till max 1,2 ton per person per år samt 7.4 alla bygger och renoverar på ett hållbart, resurssnålt och cirkulärt sätt

Målsvarig Fredrik Rosenqvist

fredrik@pagronkvist.ax / +358 40 0183846

Processledare Mats Örblom och Karin Rosenberg-Brunila

mats.orblom@regeringen.ax / karin.rosenberg-brunila@barkraft.ax

